

Nyt om levende fortidsminder

Nr. 2 - maj 2023

Vi registrerer alle reliktpanter i Vordingborg kommune

Om dette nyhedsbrev

Nyheder om registreringer sendes til alle medlemmer og støttemedlemmer af vores forening. Desuden har vi oprettet en mail-gruppe med interesserede og gode venner, hvis du vil slettes fra gruppen, så skriv.

Til interesserede og foreningens medlemmer

Vi kom godt fra start i 2022.

Jeg var tilfreds med opbakning fra Vordingborg kommune og Biosfære Møn, som støtter os fremad samt ved udgivelse af et "postkort", som kort fortæller om projektet og hvor der henvises til vores hjemmeside med mange flere oplysninger. Desværre kan vi ikke forvente at naturmedarbejderne kan registrere i deres arbejdstid, men vi ser gerne at man fortæller os om områder hvor der er historiske planter.

Nederst ses teksten til "den korte udgave af projektbeskrivelsen" og der er link til vores hjemmeside, hvor følgende dokumenter findes:

Projektbeskrivelse

245 reliktpanter

Gamle apotekerplanter

Middelalderlokaliteter

2 kort fra Trap DK

Artsliste sogne – gl. Møn kommune

Nyhedsbrev nr. 1 – sept. 2022

Nyhedsbrev nr. 2 – maj 2023

4 arrangementer

For medlemmer.

Vores forening havde et vinter-arrangement, hvor undertegnede Lars J Larsen og Marie Oved viste billeder og fortalte om de levende fortidsminder, gennemgik hvordan man gør, viste resultater fra både arter.dk samt fra Naturbasen. Der var interesse for sagen og der blev nævnt et par historiske lokaliteter, hvor der bør søges efter planter.

Julemarked i december

Det var UNESCO Biosfære Møn der afholdt julemarked i Sukkerfabrikkens hal. Ud over de mange stande hvor ambassadørerne stod, var der også workshops og "talks", hvor vi var med, og det handlede om vores projekt med registreringer.

UNESCO Biosfære Møn

Der blev afholdt temamøde i april.

Med oplæg om vilde Vordingborg kommune. Vi hørte om vinderprojektet med frøer og tudser, samt masser af nye vilde blomster + 53 arter af ynglefugle. Dertil lidt om det næste store projekt på Østmøn, om orkideer og insekter incl. Den sortplettede Blåfugl.

Derefter var der workshops, hvor vi havde en stand med snak om vores registreringer samt konkret om at bygge bihoteller og samle frø. Igen fik vi kontakt til interesserede.

Natur- og miljøpris

Fredag den 21. april fik vi kommunens pris, borgmestertale, kunstværk og fine små egetræer.

Min svartale på den overraskende pris handlede om, de frivilliges arbejde med planterne, vort forsøg på at registrere og formidle de historiske planter. Endvidere lidt om, hvordan vi siden Biosfære Møns start blev bedt om at lave frøposer målrettet vore insekter og byggeriet af bihoteller ligeså.

Jeg sluttede med konkrete eksempler på vores arbejde:

A) 330 apoteker-planter i universitetets biobank, vi har leveret fra 50 arter

B) vi registrerer alle kommunens reliktpanter over 3 år.

C) vi passer nu på Læge-Betonie, som kun vokser vildt 1 sted på Lolland.

D) Vi er lige nu optaget af, at den sjældne og rødlistede Ager-Guldstjerne kan få et fristed på mønske kirkegaarde. Vor Frues Løg. Den er registreret ca 10 steder her i 2022-23.

Registreringer

Man kan naturligvis registrere hele året, men fra her først i maj og nogle måneder frem, er der naturligvis flest planter og så er der flest kendetegn når der er både blade og blomster og detaljer til foto-genkendelse.

Der er flere dygtige felt-botanikere, som har lovet at være med i år, og jeg forventer at flere steder vil blive grundigere undersøgt i år.

Sjældne og almindelige

Naturligvis er det sjovt at finde en Bulmeurt eller andet sjældent, men det er også vigtigt at vide, om relikterne er udbredt i hele kommunen eller følger de steder med menneskelig aktivitet.

Alle arter

Hvis man har tid og interesse er det naturligvis godt at registrere alt, sidste år var vores forening ved Hårbølle Stenminer, og der registrerer man naturligvis alle de sjældne planter. Selv tager jeg også fotos af lidt fugle, dagsommerfugle og måske større insekter, som er lette at bestemme.

Ager-Guldstjerne

Den sidste måned er der registreret mange Ager-Guldstjerne, den er meget sjælden og måske et relik. Det startede sidste år, hvor Lisbet H. fandt den på mange kirkegårde på Møn. Det har været sjovt at lede efter den i år og finde den igen. Heldigvis med endnu flere fund på kirkegårdene og nu også mindst et sted i en have på Møn.

I forbindelse med besøg på mønske kirkegårde her i foråret er det lykkedes at få kontakter og en god snak med personalet, om reliktpanter på kirkegårdene. Det næste er et besøg, hvor vi medbringer lidt materiale og hefter.

Marie skriver om registrering:

Vi er nu midt i projektperioden for registrering af reliktpanter. Vi har ikke gjort op, hvor mange af de gamle planter vi har fundet; men det er mange! Især har vi fundet planter på Møn, så nu må vi længere ud til Bogø, Farø, Langø og Sydsjælland. Vi kan udlevere et kort over kommunen med mange middelalderlokaliteter, hvor der er god chance for at finde reliktpanter. Fotografér de vilde planter, du finder og registrér dem på arter.dk. Så hjælper teknikken os med at afgrænse reliktpanterne og deres geografiske placering. Kom ud i foråret!

VELUX Fonden

Når registrerings-sæsonen slutter i 2024 – altså om 1½ år, så vil vi udgive vore resultater. Vi har allerede tilsagn fra VELUX-FONDEN om støtte. Vi regner med, at det bliver et hefte med resultater og notitser og plantelister. Desuden er der midler, så vi kan bringe en annonce i ugebladet, for at kunne fortælle alle borgere om projektet og resultaterne.

Arter.dk og Naturbasen

Gå på opdagelse i de to baser, led efter planter og dyr. Du må selv prøve at se på mulighederne, søg evt på en art eller et område.

Nyt på arter.dk er – se menuen, hvor vi har oprettet et fællesskab = kaldet: Reliktplanter i Vordingborg kommune. Her har vi afgrænset ”planter” og du kan se flere tusinde fund, prøv at klikke på mit navn, for at se hvor jeg har været rundt.

Arter.dk har jo også en hjemmeside, prøv evt. denne, starter med et danmarkskort, hvor man kan fokusere på et mindre område – fx Stege eller hvor du bor.

Læs mere

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Bilag:**Projekt 2022 – 2024 – kort udgave!****De levende fortidsminder**

Vores arbejde er en del af Møn UNESCO Biosfære, og det handler om at bevare naturen og de mange reliktpanter. Det handler også om at formidle planterne i naturen og plantesamlingen i Middelalderhaven samt at videregive viden om hvordan planterne blev anvendt.

Vordingborg kommune

Vi bor i en kommune med rigtig mange levende fortidsminder. I en tid hvor vi registrerer alt levende, hvor natur, mere god natur, flere skove og stor biodiversitet er vigtigt, må de mange levende levn også tælles med. Vores forening startede for over 8 år siden og hovedformålet var, at anlægge en middelalderhave, hvor de levende fortidsminder, reliktpanterne, de historiske planter kunne formidles og præsenteres.

Vores projekt

Vi vil forsøge at registrere de historiske planter på middelalderlokaliteter i vores kommune. De registreres digitalt på "Arter" eller evt. på "Naturbasen"
Man kan bruge sin mobiltelefon, eller ipad på stedet, måske vente og bruge sin pc derhjemme.

Se vore hjemmesider og facebookside:

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Opdateringer her:

Følg med på foreningens hjemmeside

[Projekt 2022-2024 | Historiske Planter](#)

Her bringer vi resultater, plantelister og lokaliteter og evt. ændringer, mv.

Kontakt os:

Kontakt os: Lars J Larsen larsjoernlarsen@gmail.com eller 29641348

Kontakt os i Middelalderhaven, ml. marts – november man+tors 10-12